

УДК 338.432 : 338.49 : 330.341.1 : 332.1
Ч 42

Рецензенти:

Яворська Т. Л. - д.е.н, проф. (Таврійський державний агротехнологічний університет);

Гарасим П. М. - д.е.н., проф. (Львівська державна фінансова академія);

Борщевський В. В. - д.е.н., доц. (ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»)

*Рекомендовано до друку Вченою радою ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»
(протокол №9 від 5 грудня 2014 р.)*

Чемерис В. А.

Ч 42 Інноваційний розвиток інфраструктури аграрного ринку: регіональний контекст : монографія. В. А. Чемерис. - Львів: Аверс, 2015. - 352 с.
ISBN 978-966-02-7494-5

Монографія присвячена дослідженню особливостей формування та функціонування окремих складових інфраструктури аграрного ринку в контексті регіонального розвитку. В монографії приділено значну увагу вивченню теоретичних засад і практичних аспектів інноваційного розвитку інфраструктури аграрного ринку, зокрема, досліджено характер перебігу інноваційних процесів у різних її ланках. Окрім того, запропоновано концептуальні підходи до стимулювання інновацій у виробничій, маркетинговій, фінансовій, інформаційно-комунікаційній, транспортно-логістичній, соціальній та інших видах інфраструктурі аграрного ринку регіону.

Монографія призначена для науковців, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів аграрного та управлінського профілів, працівників органів державного управління та місцевого самоврядування, підприємців та інших осіб, які цікавляться цією проблематикою.

УДК 338.432 : 338.49 : 330.341.1 : 332.1

Науковий консультант:

Васильчак С. В. — д.е.н., проф. (Львівський інститут економіки і туризму).

© В. А. Чемерис, 2015

© ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І.

Долишнього НАН України», 2015 ISBN 978-966-02-7494-5

© Видавництво «Аверс», 2015

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ I. Теоретико-методологічні засади інноваційного розвитку інфраструктури аграрного ринку	7
1.1. Суть та основні елементи інфраструктури аграрного ринку	7
1.2. Еволюційні аспекти формування та розвитку інфраструктури аграрного ринку	25
1.3. Особливості формування та розвитку інфраструктури аграрного ринку в контексті функціонування регіональної економіки.....	44
1.4. Роль інновацій у формуванні та розвитку інфраструктури аграрного ринку регіону	62
Розділ II. Інноваційний розвиток інфраструктури аграрного ринку регіону як чинник нарощування виробничого потенціалу регіональної економіки	80
2.1. Модернізація виробничої інфраструктури аграрного ринку регіону та її вплив на виробництво сільськогосподарської продукції	80
2.2. Інноваційний розвиток транспортно-логістичної інфраструктури аграрного ринку регіону як чинник нарощування виробничого потенціалу сільського господарства.....	101
2.3. Інноваційні засади розвитку фінансової інфраструктури аграрного ринку регіону в контексті активізації інвестиційної діяльності сільгоспвиробників	118
2.4. Розвиток інноваційної інфраструктури регіону крізь призму ефективності сільськогосподарського виробництва	140
Розділ III. Вплив модернізації інфраструктури аграрного ринку регіону на збільшення пропозиції сільськогосподарської продукції та формування попиту на неї	163
3.1. Модернізація соціальної інфраструктури та її взаємозв'язок з формуванням попиту на сільськогосподарську продукцію та обсягами пропозиції товарів на аграрному ринку регіону.....	163
3.2. Інженерна інфраструктура як чинник формування попиту і пропозиції на аграрному ринку регіону	180

3.3. Інноваційні засади розвитку маркетингової інфраструктури в контексті збалансування попиту і пропозиції на аграрному ринку регіону.....	195
3.4. Впровадження інновацій в інформаційно-комунікаційній інфраструктурі аграрного ринку регіону як засіб гармонізації інтересів виробників і споживачів	216
Розділ IV. Пріоритетні напрями інноваційного розвитку інфраструктури аграрного ринку регіону в сучасних умовах.....	236
4.1. Концептуальні засади інноваційного розвитку інституційної інфраструктури аграрного ринку регіону.....	236
4.2. Стратегічні аспекти впровадження інфраструктурних інновацій в системі сільськогосподарського виробництва та агробізнесу.....	255
4.3. Механізми модернізації інфраструктури аграрного ринку регіону в контексті сталого розвитку сільських територій	275
Висновки	292
Список використаних джерел	299
Додатки	331

ВСТУП

Аграрний сектор України є однією з пріоритетних сфер економіки нашої держави, яка визначає її місце у міжнародному поділі праці та конкурентоспроможність на світовому ринку. Протягом останніх років, завдяки нарощуванню обсягів сільськогосподарського виробництва, Україна значно збільшила свій експортний потенціал, увійшовши до числа провідних країн-експортерів зернових та інших культур.

Водночас, розвиток вітчизняного аграрного сектору стикається з низкою проблем, які обмежують можливості максимально повного використання його виробничого потенціалу. Насамперед, це стосується недостатньої ефективності господарювання багатьох агроформувань і низької товарності господарств населення, що відображається у відставанні України від провідних держав Європи та світу за рівнем урожайності сільськогосподарських культур, продуктивності худоби, енергомісткості сільського господарства тощо.

Більшість із вищезокреслених проблем зумовлені відсутністю ефективних механізмів регулювання агропродовольчого сектору національної економіки, адже після руйнування інституційного базису адміністративно-планової економіки, не відбулося належним чином обґрунтованого впровадження сучасних інститутів аграрного ринку. Як наслідок, більшість ринкових регуляторів, які ефективно функціонують в країнах-членах ЄС та у провідних аграрних державах світу, в Україні виявилися заблокованими.

Це актуалізує проблематику розвитку аграрного ринку нашої держави, зокрема дослідження, пов'язані з функціонуванням і модернізацією його інфраструктури, як основної ланки у забезпеченні регуляторної функції ринкового механізму. Особливо гострою ця проблема є на регіональному рівні, де переважна більшість об'єктів інфраструктури аграрного ринку перебуває у незадовільному стані та потребує значних інвестицій з метою забезпечення власного інноваційного розвитку.

Пропонована монографія розкриває основні питання, пов'язані з посиленням інноваційної складової у розвитку інфраструктури аграрного ринку України з наголосом на регіональному аспекті цієї